C/2026/4078

24.7.2026.

KOMISIJAS ATZINUMS

(2026. gada 2. jūnijs),

par nepieciešamību un samērīgumu Itālijai atjaunot robežkontroli pie tās iekšējām robežām ar Slovēniju saskaņā ar Regulas (ES) 2016/399 (Šengenas Robežu kodekss) 27.a panta 3. punktu

(Autentisks ir tikai teksts itāļu valodā)

(C/2026/4078)

(1) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 3. panta 2. punktu Savienība piedāvā saviem pilsoņiem brīvības, drošības un tiesiskuma telpu bez iekšējām robežām, kur personu brīva pārvietošanās ir nodrošināta saistībā ar piemērotiem pasākumiem, kas attiecas uz ārējo robežu kontroli, patvēruma meklētājiem, imigrāciju un noziedzības novēršanu un apkarošanu.

(2) Ievērojot 25. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2016/399 (2016. gada 9. marts) par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (kodificēta redakcija) ([1]), dalībvalsts, saskaroties ar nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai, izņēmuma kārtā un uz laiku var atjaunot robežkontroli pie visām tās iekšējām robežām vai to konkrētām daļām. Šāds pasākums būtu jāpiemēro vienīgi kā galējs līdzeklis un robežkontroles pagaidu atjaunošanas apjomam un ilgumam nevajadzētu pārsniegt to, kas ir absolūti nepieciešams, lai reaģētu uz konstatēto nopietno apdraudējumu.

(3) Šengenas Robežu kodeksa 25.a panta 4. punktā ir noteikts, ka gadījumā, ja dalībvalsts plāno atkārtoti ieviest robežkontroli pie iekšējām robežām, lai novērstu paredzamu nopietnu apdraudējumu, tai par plānoto robežkontroles atkārtotu ieviešanu ir jāpaziņo Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un pārējām dalībvalstīm vēlākais četras nedēļas pirms plānotās robežkontroles atjaunošanas vai pēc iespējas drīz, ja apstākļi, kas pamato nepieciešamību atjaunot robežkontroli pie iekšējām robežām, kļūst zināmi dalībvalstij mazāk nekā četras nedēļas pirms plānotās atjaunošanas.

(4) Šengenas Robežu kodeksa 27.a panta 3. punkts nosaka, ka Komisijai pēc tam, kad tā ir saņēmusi paziņojumus, kas iesniegti saistībā ar robežkontroles pagarināšanu pie iekšējām robežām saskaņā ar 25.a panta 4. punktu, kā rezultātā robežkontrole pie iekšējām robežām turpinās ilgāk nekā kopumā 12 mēnešus, pamatojoties uz tiem pašiem iemesliem, ir jāsniedz atzinums par šādas robežkontroles nepieciešamību un samērīgumu.

(5) Iekšējās robežkontroles atjaunošanas un pagarināšanas regulējums tika būtiski pārskatīts ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1717 ([2]), kas stājās spēkā 2024. gada 10. jūlijā. Līdz ar to visu Šengenas Robežu kodeksa III sadaļas II nodaļā paredzēto laikposmu sākums ir aprēķināts, sākot no šā datuma.

(6) Itālijas iestādes 2024. gada 18. novembra vēstulē paziņoja par robežkontroles atjaunošanu, pamatojoties uz Šengenas Robežu kodeksa 25.a pantu, pie tās iekšējām robežām ar Slovēniju uz sešiem mēnešiem no 2024. gada 19. decembra līdz 2025. gada 18. jūnijam.

(7) Itālijas iestādes 2025. gada 16. maija vēstulē paziņoja par robežkontroles atjaunošanas pagarināšanu vēl uz sešiem mēnešiem no 2025. gada 19. jūnija līdz 2025. gada 18. decembrim.

([1]) OV L 77, 23.3.2016., 1. lpp.
([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1717 (2024. gada 13. jūnijs), ar ko groza Regulu (ES) 2016/399 par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (OV L, 2024/1717, 20.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1717/oj).

(8) Itālijas iestādes 2025. gada 18. novembra vēstulē paziņoja par robežkontroles atjaunošanas pagarināšanu vēl uz sešiem mēnešiem no 2025. gada 19. decembra līdz 2026. gada 18. jūnijam.

(9) Itālija 2026. gada 6. martā saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 33. panta 2. punktu iesniedza ziņojumu par iekšējās robežkontroles atjaunošanu un pagarināšanu laikposmā no 2023. gada 21. oktobra līdz 2025. gada 18. decembrim.

(10) Itālija tika iekļauta Komisijas strukturētajā dialogā par iekšējās robežkontroles atjaunošanu. Pēc Itālijas paziņojuma saņemšanas par robežkontroles atjaunošanas pagarināšanu šis strukturētais dialogs turpinājās apspriešanās procesa ietvaros, kas paredzēts Šengenas Robežu kodeksa 27.a panta 4. punktā.

(11) Pašreizējais stāvoklis pie iekšējām robežām tika aprakstīts 2025. gada 23. aprīļa ziņojumā par stāvokli Šengenas zonā ([3]), un tas tiek regulāri apspriests Šengenas padomē.

(12) Pēc tam, kad bija saņemti paziņojumi, kas iesniegti saistībā ar robežkontroles pagarināšanu pie iekšējām robežām saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 25.a panta 4. punktu, kā rezultātā robežkontrole pie iekšējām robežām turpinās kopumā 12 mēnešus, Komisijai saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 27.a panta 3. punktu ir jāsniedz atzinums par šādas robežkontroles nepieciešamību un samērīgumu. Šis pienākums izrietēja no 2025. gada 16. maijā saņemtā paziņojuma par robežkontroles pagarināšanu pie visām iekšējām sauszemes robežām.

(13) Pēc visu iepriekš minēto paziņojumu izvērtēšanas, ko papildina Itālijas sniegtā informācija apspriešanās procesa laikā un citi publiski pieejami oficiāli dokumenti, Komisija pieņem šādu atzinumu.

PAZIŅOJUMU UN ZIŅOJUMA IZVĒRTĒŠANA

I. FORMĀLAS PRASĪBAS

(14) Saistībā ar paziņojumiem Šengenas Robežu kodekss uzliek dalībvalstīm vairākus formālus pienākumus.

(15) Komisija apstiprina, ka Itālija sniegusi paziņojumus par iekšējās robežkontroles atjaunošanu, kā arī par tās pagarināšanu Šengenas Robežu kodeksa 25.a panta 4. punktā noteiktajos termiņos, t. i., ne vēlāk kā četras nedēļas pirms iekšējās robežkontroles atjaunošanas vai pagarināšanas stāšanās spēkā.

(16) Komisija norāda, ka jaunākie paziņojumi tika sniegti saskaņā ar veidni, kas šim nolūkam izveidota ar Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2025/315 ([4]).

(17) Pēc paziņojumu saņemšanas Komisija no Itālijas iestādēm apspriešanās gaitā par iekšējās robežkontroles piemērošanas pagarināšanu saņēma papildu detalizētus operatīvos datus.

(18) Komisija norāda, ka ziņojums par iekšējās robežkontroles atjaunošanu un pagarināšanu, pamatojoties uz Šengenas Robežu kodeksa 33. panta 2. punktu, bija jāiesniedz 2025. gada 19. decembrī (beidzoties 12 mēnešu termiņam), taču tas tika iesniegts 2026. gada 6. martā.

([3]) COM(2025) 185 final.

([4]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2025/315 (2025. gada 14. februāris), ar ko nosaka veidni paziņojumam par robežkontroles pagaidu atjaunošanu vai pagarināšanu pie iekšējām robežām (OV L, 2025/315, 17.2.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/315/oj).

II. NEPIECIEŠAMĪBA UN SAMĒRĪGUMS

Itālijas iestāžu nostāja

(19) Itālijas iestādes atsaucas uz nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai un iekšējai drošībai. Robežkontroles atjaunošana pie iekšējām robežām palīdz samazināt trešo valstu valstspiederīgo neatļautu pārvietošanos un novērst teroristu iefiltrēšanās risku migrācijas plūsmās Balkānu maršrutā.

(20) Saistībā ar iekšējo drošību Itālijas iestādes atsaucas uz situāciju drošības jomā pasaulē, tai skaitā uz notiekošo Krievijas agresijas karu pret Ukrainu un situāciju Tuvajos Austrumos, kas var tieši ietekmēt drošību gan Šengenas zonā, gan Itālijas teritorijā.

(21) Šo drošības apdraudējumu vēl vairāk saasināja katoļu baznīcas Jubilejas gads, kas sākās Romā 2024. gada 24. decembrī un piesaistīja lielu skaitu svētceļnieku un tūristu no visas pasaules, kā arī ziemas olimpiskās un paraolimpiskās spēles, kuras Itālija rīkoja 2026. gada februārī un martā un kuru laikā dažādas vietas, klātesošie sportisti un publiskas personas no visas pasaules varēja kļūt par ekstrēmistu vardarbības mērķi.

(22) Itālijas iestādes norāda uz:

— risku, ka notiekošie konflikti veicina neatbilstīgas migrācijas plūsmas, kurās var iefiltrēties radikalizētas personas;

— Balkānu maršruta caurlaidību, pa kuru, kā liecina Stratēģiskās terorisma apkarošanas analīzes komitejas novērtējums, ārvalstu kaujinieki, kas atgriežas no konflikta vietām, var ieceļot Šengenas zonā;

— cilvēku kontrabandā iesaistītu noziedzīgo tīklu spēcīgu klātbūtni pie Itālijas un Slovēnijas robežas, kā arī nepieciešamību uzlabot preventīvos pasākumus un pastiprināt ieceļošanas kontroli.

(23) Itālijas iestādes ziņo par nozīmīgiem rezultātiem to personu aizturēšanā, par kurām Šengenas Informācijas sistēmā (SIS) ir izdots brīdinājums, kā arī par būtiskiem rezultātiem izmeklēšanā par cilvēku kontrabandu, kas panākti, atjaunojot robežkontroli pie iekšējām robežām. Pie Itālijas un Slovēnijas robežas laikposmā no 2023. gada 21. oktobra līdz 2026. gada 1. martam, pamatojoties uz SIS brīdinājumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1862 36. panta 3. un 4. punktu ([5]), tika identificēta 401 persona, savukārt kopumā tika arestētas 594 personas, no kurām 260 personas tika aizturētas par neatbilstīgas migrācijas veicināšanu un 334 personas – par citiem noziedzīgiem nodarījumiem. Turklāt tajā pašā laikposmā Itālijas iestādes atklāja 10 100 personas, kuras neatbilstīgi šķērsoja robežu, no kurām 3 791 persona iesniedza starptautiskās aizsardzības pieteikumu, bet 5 468 personām tika atteikta ieceļošana.

(24) Itālijas iestādes norāda uz lielāku elastību, uzraudzības spēju un informācijas pieejamību, ko nodrošina iekšējās robežkontroles atjaunošana, ļaujot tiesībaizsardzības iestādēm veikt robežpārbaudes.

(25) Itālijas iestādes apgalvo, ka atjaunotajai iekšējai robežkontrolei ir atturoša ietekme uz cilvēku kontrabandistiem un nelikumīgu pārvietošanos.

(26) Atsaucoties uz nelielo faktiski īstenoto atpakaļuzņemšanas gadījumu skaitu, Itālijas iestādes norāda, ka sadarbība atpakaļuzņemšanas jomā starp Itāliju un Slovēniju pati par sevi nesniedz pietiekamus rezultātus.

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1862 (2018. gada 28. novembris) par Šengenas Informācijas sistēmas (SIS) izveidi, darbību un izmantošanu policijas sadarbībā un tiesu iestāžu sadarbībā krimināllietās un ar ko groza un atceļ Padomes Lēmumu 2007/533/TI un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1986/2006 un Komisijas Lēmumu 2010/261/ES (OV L 312, 7.12.2018., 56. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1862/oj).

(27) Itālijas iestādes apgalvo, ka iekšējā robežkontrole balstās uz riska analīzi un tiek veikta mērķorientēti, lai līdz minimumam samazinātu tās ietekmi uz preču pārrobežu apriti un personu pārvietošanos.

(28) Itālijas iestādes norāda, ka robežpārbaužu kontekstā lēmumi par ieceļošanas atteikumu tiek pieņemti tikai tādu iemeslu dēļ, kas ir saistīti ar konstatēto apdraudējumu.

Komisijas apsvērumi

(29) Itālijas iestādes ir sniegušas informāciju par konstatētā nopietnā apdraudējuma iekšējai drošībai un sabiedriskajai kārtībai dažādiem aspektiem, kā arī argumentus, lai pamatotu atjaunotās robežkontroles nepieciešamību un samērīgumu.

(30) Lai gan sarežģītā drošības situācija pasaulē varētu radīt nopietnas bažas par dalībvalstu valsts drošību, paziņojumos nav sniegta pietiekama informācija, kas izskaidrotu, kā globālā drošības vide ietekmē tieši Itāliju, it īpaši pie tās robežas ar Slovēniju, neraugoties uz lielo identificēto personu skaitu, pamatojoties uz SIS brīdinājumu saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1862 36. panta 3. vai 4. punktu, lai apkarotu noziedzīgus nodarījumus un novērstu draudus sabiedriskajai drošībai, kā arī nopietnus draudus iekšējai vai ārējai valsts drošībai.

(31) Lai gan Itālijas un Slovēnijas sauszemes robeža ietilpst Balkānu maršrutā, pa kuru ceļo daudzi neatbilstīgie migranti, joprojām nav skaidrs, kā riski, kas saistīti ar katoļu baznīcas Jubilejas gadu vai ziemas olimpiskajām un paraolimpiskajām spēlēm, izpaužas tieši pie Itālijas un Slovēnijas robežas salīdzinājumā ar citām Itālijas iekšējām robežām.

(32) Itālija saskaras ar sarežģītu migrācijas situāciju. Bez tam Itālijas iestādes ir paudušas pamatotas bažas par risku, ka teroristu grupējumu locekļi varētu iefiltrēties migrācijas plūsmās, un arī par saikni ar organizēto noziedzību, kas iesaistīta narkotiku un cilvēku tirdzniecībā, un arī cilvēku kontrabandā.

(33) Robežkontroles atjaunošana pie iekšējām robežām var palīdzēt aizturēt teroristus, cilvēku kontrabandistus vai personas, ko tur aizdomās par cita veida saistību ar organizēto noziedzību, tāpat kā jebkura cita veida policijas pārbaudes valsts teritorijā un it īpaši pierobežas teritorijās. Tomēr Itālijas iestādes nav sniegušas informāciju par to, cik bieži šis apdraudējums ir faktiski konstatēts un vai tas ir konstatēts saistībā ar iekšējās robežkontroles atjaunošanu.

(34) Paziņojumos ir sniegta tikai ierobežota analīze par to, kādēļ alternatīvi pasākumi, tostarp policijas pārbaudes pierobežas teritorijās un policijas pārrobežu sadarbība, nav pietiekami, lai aizstātu iekšējās robežkontroles atjaunošanu, kā arī par to, kādi juridiskie un/vai praktiskie šķēršļi ir jānovērš, lai iekšējo robežkontroli varētu aizstāt ar alternatīviem pasākumiem.

(35) Paziņojumos nav norādīti konkrēti iemesli iekšējās robežkontroles atjaunošanas ģeogrāfiskā un laika tvēruma izvēlei. Nav paskaidrots, kāpēc sešu mēnešu termiņš, nevis īsāks periods, šķiet vispiemērotākais. Lai gan Komisija ņem vērā, ka Itālijas iestāžu izvirzītie argumenti konkrēti attiecas uz to, ka Slovēnijas un Itālijas robeža atrodas Rietumbalkānu maršruta noslēgumā, nav sniegts skaidrojums, kas ļautu nošķirt migrācijas un drošības apdraudējumus pie šīs robežas no līdzīgiem apdraudējumiem pie citām Itālijas iekšējām robežām, kur iekšējās robežkontroles atjaunošana nav tikusi uzskatīta par nepieciešamu.

(36) Lai gan pārbaužu galvenais mērķis var būt ar sabiedrisko kārtību un iekšējo drošību saistīto ieceļošanas nosacījumu pārbaude, to neatbilstīgo trešo valstu valstspiederīgo skaits, kuriem ir atteikta ieceļošana, šķiet, norāda uz to, ka iekšējās robežkontroles laikā tomēr tiek vērtēta arī atbilstība citiem ieceļošanas nosacījumiem. To apstiprina arī tas, ka Itālija atsaucas uz neatbilstīgu migrāciju un neatļautu sekundāro kustību kā papildu iemeslu iekšējās robežkontroles atjaunošanai.

(37) Trešo valstu valstspiederīgo neatļauta sekundārā kustība var būt par pamatu iekšējās robežkontroles atjaunošanai, ja šī neatļautā kustība rada nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai. Šajā sakarā pārskatītā Šengenas Robežu kodeksa 25. panta 1. punkta c) apakšpunktā ir īpaši minēta situācija, kad pēkšņi notiekoša plaša mēroga neatļauta trešo valstu valstspiederīgo kustība starp dalībvalstīm rada ievērojamu spiedienu uz labi sagatavotu kompetento iestāžu kopējiem resursiem un spējām un kas, visticamāk, varētu apdraudēt telpas bez iekšējās robežkontroles vispārējo darbību.

(38) Jaunākie dati liecina, ka migrācijas situācija Savienībā ir ievērojami uzlabojusies. Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra ir novērojusi, ka 2024. gadā strauji samazinājās neatbilstīgas robežšķērsošanas gadījumu skaits, tai skaitā Rietumbalkānu maršrutā. Šis samazinājums turpinājās 2025. gadā, pateicoties pastiprinātiem kolektīviem centieniem aizsargāt ES ārējās robežas, un to nevar saistīt tikai ar to, ka Itālija ir atjaunojusi iekšējo robežkontroli. Saskaņā ar ES integrēto situācijas apzināšanos un analīzi 2025. gadā neatbilstīgas robežšķērsošanas gadījumu skaits samazinājās trešo gadu pēc kārtas, proti, par 41 % (no 21 637 gadījumiem 2024. gadā līdz 12 687 gadījumiem 2025. gadā). Tas varētu liecināt, ka spiediens pie Slovēnijas un Itālijas robežas, visticamāk, nesaglabāsies pašreizējā līmenī.

(39) Robežkontroles atjaunošana pie iekšējām robežām nemaina Itālijas pienākumus saskaņā ar piemērojamajiem ES tiesību aktu noteikumiem patvēruma un atgriešanas jomā. Robežkontroles atjaunošana pie iekšējām robežām var palīdzēt atklāt neatbilstīgu robežšķērsošanu dalībvalsts teritorijā, atvieglot ātru atpakaļuzņemšanu pie iekšējās robežas un nodrošināt, ka tiek ātri atklāta starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju neatļauta kustība, kas ļauj pareizi piemērot Dublinas regulas noteikumus ([6]) par atbildības sadalījumu patvēruma pieteikuma izskatīšanā.

(40) Trīspadsmit no 57 robežšķērsošanas vietām gar Slovēnijas robežu robežkontrole notiek statiski, nevis dinamiski.

(41) Komisija norāda, ka cilvēkresursus, kas tiek novirzīti iekšējās robežkontroles nodrošināšanai, šā iemesla dēļ nevar izvietot pie Itālijas ārējām robežām vai novirzīt alternatīvu pasākumu īstenošanai.

III. ALTERNATĪVI PASĀKUMI

Itālijas iestāžu nostāja

(42) Itālijas iestādes ziņo par ciešu policijas sadarbību ar visām kaimiņos esošajām dalībvalstīm. Tas ietver operatīvās informācijas apmaiņu ikmēneša tehniskajās sanāksmēs, kurās piedalījās Slovēnija, Horvātija un Austrija. Kopīga patrulēšana pie iekšējām robežām ar Slovēniju notiek vairākas reizes mēnesī, kopumā 2025. gadā (līdz 2. novembrim) notika 226 kopīgas patruļas, kas novērsa 414 trešo valstu valstspiederīgo neatbilstīgas robežšķērsošanas mēģinājumus.

(43) Kopš 2023. gada novembra Itālija ir izstrādājusi jaunas iniciatīvas sadarbības stiprināšanai reģionālā līmenī, kuru īstenošana ir strauji pavirzījusies uz priekšu. Slovēnija, Horvātija un Itālija 2025. gada 20. janvārī parakstīja trīspusēju saprašanās memorandu, kurā minētās valstis vienojās par kopīgu patruļu izvietošanu ar konkrētu mērķi, proti, novērst nepieciešamību atjaunot iekšējo robežkontroli. Kopīga patrulēšana pie iekšējām robežām ar Slovēniju notiek vairākas reizes mēnesī, kopumā 2025. gadā notika 255 kopīgas patruļas un 2026. gadā (līdz 22. februārim) notika 27 kopīgas patruļas, kas novērsa 486 trešo valstu valstspiederīgo neatbilstīgas robežšķērsošanas mēģinājumus 2025. gadā un 46 šādus mēģinājumus 2026. gadā (līdz 22. februārim).

([6]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 604/2013 (2013. gada 26. jūnijs), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (OV L 180, 29.6.2013., 31. lpp.).

(44) Ir panākts straujš progress trīspusēju patruļu izveidē pie Horvātijas ārējās robežas ar Bosniju un Hercegovinu saskaņā ar 2025. gada trīspusējo saprašanās memorandu. Pirmās izmēģinājuma patruļas sākās 2025. gada jūnijā, kuru laikā jauktās patruļas veica robežpārbaudes un robežuzraudzību, vienlaikus sadarbojoties, lai apkarotu pārrobežu noziedzību un efektīvi apmainītos ar informāciju. Trīspusējās patruļas bija paredzēts īstenot līdz 2025. gada 12. decembrim, un pašlaik tiek apspriesta to atsākšana 2026. gada pavasarī. Tiek rīkotas ikmēneša tehniskās sanāksmes, lai veicinātu informācijas apmaiņu par neatbilstīgas migrācijas apkarošanu Balkānu maršrutā.

(45) Itālija ir noslēgusi atpakaļuzņemšanas nolīgumu ar Slovēniju, bet norāda, ka tas netiek efektīvi īstenots, jo atpakaļuzņemto trešo valstu valstspiederīgo skaits ir mazs salīdzinājumā ar to personu skaitu, kurām ir tiesības uz atpakaļuzņemšanu. Itālija apgalvo, ka, ja sadarbība atpakaļuzņemšanas jomā tiktu uzlabota, tas varētu būt efektīvs līdzeklis, kas atturētu trešo valstu valstspiederīgos no neatļautas pārvietošanās. Šajā nolūkā Itālija ir veikusi nepieciešamās izmaiņas valsts tiesību aktos, lai varētu vienoties par praktiskiem pasākumiem pārsūtīšanas procedūras piemērošanai saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 23.a pantu, piešķirot reģionālajai administratīvajai tiesai jurisdikciju attiecībā uz pārsūtīšanas pasākuma pārsūdzību ([7]). Itālijas iestādes plāno cieši sadarboties ar Slovēnijas iestādēm, lai panāktu progresu pārsūtīšanas procedūras īstenošanā.

Komisijas apsvērumi

(46) Komisija ņem vērā, ka Itālija aktīvi piemēro alternatīvus pasākumus, kas papildina iekšējās robežkontroles atjaunošanu. Komisija īpaši atzīmē kopīgās patrulēšanas rezultātus pie Itālijas un Slovēnijas robežas.

(47) Itālija ir aktīvi piedalījusies Eiropola aktivitātēs, kas veltītas neatbilstīgas migrācijas un cilvēku kontrabandas apkarošanai, tai skaitā Eiropas Migrantu kontrabandas apkarošanas centrā, *EMPACT* darba grupā Rietumbalkānu jautājumos un operatīvajā darba grupā (ODG) "ZEBRA".

(48) Itālija aktīvi piedalās reģionālajā sadarbībā migrācijas un drošības jomā. Itālija proaktīvi risina migrācijas problēmas izcelsmes un tranzīta valstīs, izmantojot dažādus divpusējus pasākumus, kā arī aktīvi piedalās Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras operācijās, tai skaitā saskaņā ar "visa maršruta" pieeju, kas aptver Rietumbalkānu maršrutu.

(49) Itālija ir panākusi ievērojamu progresu reģionālās sadarbības stiprināšanā starp robežapsardzības un policijas iestādēm, tai skaitā izveidojot trīspusējas patruļas pie Šengenas ārējās robežas saskaņā ar Slovēnijas, Horvātijas un Itālijas 2025. gada 20. janvāra trīspusējo saprašanās memorandu. Šīs iniciatīvas kalpo par piemēru veiksmīgiem alternatīviem pasākumiem, kuru mērķis ir risināt ar migrāciju un drošību saistītās problēmas.

(50) ES un Bosnijas un Hercegovinas statusa nolīgums paredz iespēju izvietot Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras pastāvīgā korpusa darbiniekus kopīgo operāciju īstenošanai Bosnijā un Hercegovinā. Šo statusa nolīgumu piemēro provizoriski. Līdz 2025. gada 5. novembrim vairāk nekā 100 robežsargu bija izvietoti septiņās Bosnijas un Hercegovinas robežšķērsošanas vietās un Sarajevas lidostā, īstenojot kopīgu operāciju. Ņemot vērā Bosnijas un Hercegovinas centrālo lomu Balkānu maršrutā, šā statusa nolīguma piemērošana ir svarīgs solis, lai risinātu neatbilstīgas migrācijas un drošības problēmas, kas ir pamatā Itālijas lēmumam atjaunot iekšējo robežkontroli. Komisija norāda uz Slovēnijas un Itālijas atpakaļuzņemšanas nolīguma pašreizējās piemērošanas zemo efektivitāti un atzīst tā ierobežoto atturošo ietekmi. Komisija atzinīgi vērtē Itālijas iestāžu aktīvo darbu, lai sekmētu pārsūtīšanas procedūras īstenošanu saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 23.a pantu.

(51) Komisija atzīmē, ka tad, ja iekšējā robežkontrole netiek atjaunota, dalībvalsts iestādes var turpināt īstenot publiskās pilnvaras, tai skaitā tās, kuru mērķis ir samazināt neatbilstīgo migrāciju iekšējo robežu teritorijās.

([7]) 29. pants 2026. gada 24. februāra Dekrētlikumā Nr. 23, ar ko grozīts 1998. gada 25. jūlija Dekrētlikuma Nr. 286 10. pants.

(52) Pamatojoties uz Itālijas iestāžu sniegto informāciju, ir grūti noteikt, kāpēc pastiprināta policijas pārrobežu sadarbība, ko papildina policijas pārbaudes pierobežas teritorijās, nevar nodrošināt pietiekamu alternatīvu iekšējās robežkontroles atjaunošanai ar potenciāli spēcīgu atturošu ietekmi.

(53) Komisija norāda, ka veids, kādā notiek robežpārbaudes, proti, riska novērtējumā balstītu izlases pārbaužu veidā, joprojām ir iespējams saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 23. pantu, neizmantojot oficiālu robežkontroles atjaunošanu pie iekšējām robežām un neapdraudot drošību, ar nosacījumu, ka šīm pārbaudēm nav robežkontrolei līdzvērtīgas iedarbības, kas nozīmē, ka to biežumam, intensitātei un ilgumam ir jābūt ierobežotam ([8]).

(54) Komisija atgādina, ka gadījumā, ja Itālija nolemtu aizstāt iekšējo robežkontroli ar policijas pārbaudēm, Šengenas Robežu kodeksa 25. pants joprojām ļaus Itālijas iestādēm nekavējoties atjaunot iekšējo robežkontroli, lai novērstu nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai un valsts drošībai, ja tāds negaidīti rastos neparedzamu notikumu dēļ.

IV. IETEKMES MAZINĀŠANAS PASĀKUMI

Itālijas iestāžu nostāja

(55) Itālijas iestādes apgalvo, ka robežpārbaudes tiek veiktas mērķorientēti un dinamiski, pamatojoties uz riska analīzi, ievērojot Komisijas Ieteikumu (ES) 2024/268 ([9]), lai mazinātu atjaunotās robežkontroles ietekmi uz *bona fide* ceļotājiem un pierobežas iedzīvotājiem.

(56) Robežpārbaužu intensitāte aprobežojas ar to ieceļošanas nosacījumu pārbaudi, kuri ir būtiski, lai novērstu nopietnu apdraudējumu, kas bija par pamatu iekšējās robežkontroles atjaunošanai, tādējādi samazinot šo pārbaužu ietekmi uz pārbaudāmajām personām un pārrobežu satiksmes plūsmu.

(57) Atjaunotās robežkontroles ietekme ir bijusi neliela, un satiksmes plūsma kopumā joprojām ir netraucēta. Līdz šim šajā sakarā nekādas sūdzības nav saņemtas.

Komisijas apsvērumi

(58) Itālijas iestāžu iesniegtie paziņojumi apliecina apņemšanos nodrošināt, ka iekšējās robežkontroles ietekme joprojām ir ierobežota, kā noteikts Šengenas Robežu kodeksa 26. panta 3. punktā.

(59) Robežkontrole pie iekšējās sauszemes robežas ar Slovēniju notiek mērķorientēti un uz risku balstītā veidā, lai ierobežotu ietekmi uz pārrobežu ceļošanu.

(60) Itālija Komisijas vadībā un ciešā sadarbībā ar kaimiņos esošajām dalībvalstīm ir veikusi pasākumus, lai nodrošinātu netraucētu satiksmes plūsmu pāri iekšējām robežām, kur ir atjaunota robežkontrole.

(61) Itālija ir norādījusi pārrobežu reģionus saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 42.b pantu.

(62) Trūkst konkrētas informācijas par iekšējās robežkontroles atjaunošanas ietekmi uz pārrobežu reģioniem, kurus tā skar visvairāk, proti, Gorīcijas, Udīnes un Triestes provincēm, pat ja šī ietekme varētu būt ierobežota.

([8]) Tiesas 2017. gada 21. jūnija spriedums, kriminālprocess pret A, lieta C-9/16 (OV C 277, 21.8.2017., 10. lpp.).

([9]) Komisijas Ieteikums (ES) 2024/268 (2023. gada 23. novembris) par dalībvalstu sadarbību attiecībā uz nopietnu iekšējās drošības un sabiedriskās kārtības apdraudējumu teritorijā bez iekšējās robežkontroles (OV L, 2024/268, 17.1.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2024/268/oj).

(63) Slovēnijas iestādes apstiprina, ka iekšējās robežkontroles ietekme ir ierobežota. Divpusējo kontaktu rezultātā ir veikti pasākumi, lai novērstu satiksmes sastrēgumus Fernetiči/Fernetti robežšķērsošanas punktā, ko izraisīja satiksmes novirzīšana ceļa remontdarbu laikā uz *Razdrto-Vipava* ātrgaitas automaģistrāles.

V. IETEIKUMI

(64) Šengenas zonas pienācīga darbība balstās uz migrācijas un patvēruma jomas *acquis* pilnīgu un efektīvu īstenošanu. Migrācijas un patvēruma pakta piemērošanas sākšana 2026. gada jūnijā būs svarīgs virzītājspēks, lai kliedētu bažas par trešo valstu valstspiederīgo neatļautu sekundāro kustību vai novērstu migrācijas un drošības problēmas, kas saistītas ar neatbilstīgu migrāciju, proti, Itālijas paustās bažas, kas pamato iekšējās robežkontroles atjaunošanu.

(65) ES tiesību aktos jau ir paredzēts plašs instrumentu klāsts, lai palīdzētu Itālijas iestādēm risināt šīs problēmas un ar drošības aspektiem saistītos jautājumus. Dalībvalstīm būtu pilnībā jāizmanto esošie mehānismi, lai stiprinātu drošību un sadarbību tiesībaizsardzības jomā. Tie ietver Prīme II regulu, jauno Šengenas Informācijas sistēmu un iepriekšējas pasažieru informācijas un pasažieru vārdu reģistra jaunos tiesību aktus ([10]). IIS un *ETIAS* darbības sākšana vēl vairāk aizsargās ārējās robežas ([11]).

(66) Bez tam saskaņā ar Skrīninga regulu ([12]), kas ir daļa no Migrācijas un patvēruma pakta, visu attiecīgo datubāzu drošības pārbaudes tiek veiktas skrīninga ietvaros gan pie ārējām robežām, gan valsts teritorijā.

(67) Itālijas iestādēm būtu turpmāk jāattīsta sadarbība un informācijas apmaiņa ar Horvātiju, Slovēniju un Austriju, attiecīgā gadījumā arī pārskatot spēkā esošos divpusējos atpakaļuzņemšanas nolīgumus vai vienošanās, un/vai vienojoties par praktiskiem pasākumiem saistībā ar Šengenas Robežu kodeksa 23.a pantā paredzētās pārsūtīšanas procedūras piemērošanu, kā arī pilnveidojot divpusējos policijas sadarbības nolīgumus ar kaimiņvalstīm.

([10]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/982 (2024. gada 13. marts) par datu automatizētu meklēšanu un apmaiņu policijas sadarbībai un ar ko groza Padomes Lēmumus 2008/615/TI un 2008/616/TI un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1726, (ES) 2019/817 un (ES) 2019/818 (Prīme II regula) (OV L, 2024/982, 5.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/982/oj); Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1862 (2018. gada 28. novembris) par Šengenas Informācijas sistēmas (SIS) izveidi, darbību un izmantošanu policijas sadarbībā un tiesu iestāžu sadarbībā krimināllietās un ar ko groza un atceļ Padomes Lēmumu 2007/533/TI un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1986/2006 un Komisijas Lēmumu 2010/261/ES (OV L 312, 7.12.2018., 56. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1862/oj); Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2025/13 (2024. gada 19. decembris) par iepriekšējas pasažieru informācijas vākšanu un nosūtīšanu teroristu nodarījumu un smagu noziegumu novēršanai, atklāšanai, izmeklēšanai un saukšanai pie atbildības par tiem un ar ko groza Regulu (ES) 2019/818 (OV L, 2025/13, 8.1.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/13/oj); Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/681 (2016. gada 27. aprīlis) par pasažieru datu reģistra (PDR) datu izmantošanu teroristu nodarījumu un smagu noziegumu novēršanai, atklāšanai, izmeklēšanai un saukšanai pie atbildības par tiem (OV L 119, 4.5.2016., 132. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/681/oj).

([11]) Labojums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2017/2226 (2017. gada 30. novembris), ar ko izveido ieceļošanas/izceļošanas sistēmu (IIS), lai reģistrētu to trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas un izceļošanas datus un ieceļošanas atteikumu datus, kuri šķērso dalībvalstu ārējās robežas, un ar ko paredz nosacījumus piekļuvei IIS tiesībaizsardzības nolūkos, un ar ko groza Konvenciju, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu, un Regulas (EK) Nr. 767/2008 un (ES) Nr. 1077/2011 (OV L 327, 9.12.2017., 20. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/oj); Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1240 (2018. gada 12. septembris), ar ko izveido Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmu (ETIAS) un groza Regulas (ES) Nr. 1077/2011, (ES) Nr. 515/2014, (ES) 2016/399, (ES) 2016/1624 un (ES) 2017/2226 (OV L 236, 19.9.2018., 1. lpp, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj).

([12]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1356 (2024. gada 14. maijs), ar ko ievieš trešo valstu valstspiederīgo skrīningu pie ārējām robežām un groza Regulas (EK) Nr. 767/2008, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240 un (ES) 2019/817 (OV L, 2024/1356, 22.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).

(68) Komisija mudina Itāliju balstīties uz tās sekmīgo sadarbību ar dalībvalstīm un trešām valstīm reģionā, vēl vairāk pastiprinot kopīgo operatīvo sadarbību starp robežsardzes un citām tiesībaizsardzības iestādēm, tai skaitā izmantojot kopīgas un jauktas patruļas.

(69) Komisija iesaka Itālijai novērst visus juridiskos vai operatīvos šķēršļus, kas varētu kavēt alternatīvu pasākumu efektīvu izmantošanu. Komisija atzinīgi vērtē panākto progresu saistībā ar Šengenas Robežu kodeksa 23.a pantā paredzētās pārsūtīšanas procedūras īstenošanu praksē.

(70) Itālijas iestādēm būtu jānodrošina netraucēta pārrobežu satiksme arī plānoto infrastruktūras darbu laikā.

(71) Komisija uzsver, ka alternatīvi pasākumi, ieskaitot pārrobežu policijas sadarbību, jauno pārsūtīšanas procedūru un tehnoloģiskos risinājumus, var būt efektīvāks un lietderīgāks veids, kā nodrošināt augstu drošības līmeni bez nepieciešamības atjaunot iekšējo robežkontroli, un tādēļ tie būtu jāizmanto.

(72) Itālijas iestādēm būtu jāstrādā pie tā, lai pakāpeniski atceltu iekšējo robežkontroli, balstoties uz mērķorientētu pieeju, kas pielāgota gan situācijai pie Itālijas un Slovēnijas sauszemes robežas, gan katram atsevišķam apdraudējumam, pilnībā izmantojot pieejamos alternatīvos pasākumus, kas noteikti ieteikumā (ES) 2024/268, kā arī Šengenas Robežu kodeksā paredzētās iespējas, tādējādi stiprinot un papildinot esošos pasākumus.

(73) Komisija uzskata, ka sekmīga sadarbība ar kaimiņos esošajām dalībvalstīm un trešām valstīm, kā arī alternatīvu pasākumu piemērošana nodrošina stabilu pamatu, balstoties uz kura Itālija tagad var strādāt, lai pakāpeniski atceltu iekšējo robežkontroli, neapdraudot savu drošību vai migrācijas kontroli. Lai sasniegtu šo mērķi, tā uzturēs ciešus kontaktus ar visām attiecīgajām dalībvalstīm.

Briselē, 2026. gada 2. jūnijā

Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Magnus BRUNNER